

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak

Golyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pelóji-utca 2. — Telefon sz. 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Székesfehérvár szabályozási tervének megalkotása.

Írta: Varga Elemér városi főmérnök.

Igen fontos tényező ezen szabályozási munkálatoknál a szabályozási szabályrendelet, amely egyúttal a dolog pénzügyi részét is megoldja. A hatóság tudta és beleegyezése nélkül senki sem parcellázhat és senki sem építhet. A város ezen műveletek engedélyezését azon feltételhez köti, hogy a telektulajdonos teljesíti mindazon kívánalmakat, amelyeket a város felállít. Ezen egyetlen paragrafus módját nyújt a városnak arra, hogy nemcsak a szabályozás költségeit fedezze az így elérhető jövedelmekből, hanem még tekintélyes szabályozási alapot is tarthasson fenn.

Szabályozási, parcellázási, kifizetési, kezeletési, építkezési és a térkép-másolat díjakból, a befektetett tőke és a térképtár nyilvántartási költsége — hasonlóan más városokhoz — bőven megtérül.

Németországi városokban, de hazánkban is több város ingyen követeli az utcák szabályozásihoz szükséges területeket, viszont megtéríteli a telekhez való bejutásért a tulajdonosnak a földmunka költségét.

Mely telek, a szabályozás végrehajtásával értékben arányosan nem emelkedik, a feltételeket a város hatósága eszöri-eseire enyhítheti. Tapasztalati tény, hogy a most előrebocsájtottak képezik a város szabályozási ügy Aohilles sarkát. Rendkívül érdekes, hogy az emberek legtöbbje nehezen akarja megérteni, mi szerint a városra a szabályozási ügyekből csak a gond és teher hárul, ellenben minden hasznát a telektulajdonosok élvezik, aminek az a folyamánya, hogy sokan égbekiáltó igazságtalanságnak tartják, ha a város szélesebb utcanívítás érdekében 8-10 ölet lehasít egy-egy telekből, és ezért nem hajlandó szazezreket fizetni, de a krododikönyvek között már ott van az alig leplezhető öröm, hogy a szabályozással sokkal értékesebb lett a telek.

E tekintetben Temesvár, Arad, Győr igen radikális szabályrendelést tartalmaz, ha a város szélesebb utcanívítás érdekében 8-10 ölet lehasít egy-egy telekből, és ezért nem hajlandó szazezreket fizetni, de a krododikönyvek között már ott van az alig leplezhető öröm, hogy a szabályozással sokkal értékesebb lett a telek.

Legújabb telefon és távirati jelentések:

A Nemzeti Sajtótudósító Iroda jelenti:

Budapest. A tisztántali választásokra nagy a készülődés a politikai pártok körében. Május 5-től kezdve szabad agitáció fog megindulni a tisztántali kerületekben. Május 15-én Rubinek Debrecenben fogja kibontani a Kiszgazdapárt zászlaját.

Budapest. A Ker. Nemzeti Egyesülés pártjában a szakadási törekvések már megszűntek s nagy a készülődés a tisztántali választásokra.

Bpest. A nemzetgyűlés mai ülésén 8 képviselő jelenlétében tovább tárgyalják az indennitást, Budaváry képviselő mondgt nagy beszédet a tanítósság érdekében.

Bpest. Schlachta Margit, az első nőképviseelő holnap fel fog szólni a nemzetgyűlésen.

Koppenhága. Itteni információk szerint a magyar békeszerződés munkálatai San-Remóban aligha fogják befejezni, hanem majd újból Londonban folytatják a tanácskozásokat.

Bpest. A földbirtokreform javaslat a földmivélségségi miniszteriumban elkészült. A reform megvitatására az érdekeltek körök bevonásával anket lesz.

Budapest. Friedrich ma a közelebbi javaslatot terjesztette a nemzetgyűlés elé. Május 1-től a nemzetgyűlés, hogy az újságpapír beszerzése és elosztása a kormány feladata. 2. Újságpapír elosztása a nemzetiségek között aránylagosan történjék. 3. Olyan legyen az ára a papírnak, hogy a fiatal keresztény lapok fenmarhassanak. 4. Állitassék fel az újságról kamara.

Bpest. A fővárosi napilapok a mai naptól kezdve 20 fillérrel megdrágultak, terjedelmük pedig 4 oldalra redukálódtak.

a város maga szerzi meg az ingatlanokat s szabályozás után saját hasznára értékesíti. Különösen akkor áll az elő, amikor az új szabályozási vonalak több tulajdonos telkét szelik keresztül s a keletkező új parcellák szétosztása körül az érdekeltek nem tudnak megegyezni, habár erre is vannak már kipróbált szabályzatok.

A helyszínelési munkálatokat kataszteri munkálatokban járta mérnök, megfelelő segéd munkaeör és napszámok segítségével 4-5 hónap alatt tudná elvégezni. — Ezenkívül a munkálatok vezetése, tervezése, irodai munkálatok s más egyéb költség kötségekivil tekintélyes összeget fog kientni, mégis állitom, hogy mindez a költség eltörpül amellett az óriási erkölcsi és anyagi

Magyar művészet. A nemzetgyűlésen Avarffy képviselő meginterpellálta a kuluszminisztert az irodalom és művészetek tárgyában. Megdöböntöt statisztikai adatok kerültek beszédében napvilágra. 41 vidéki szinzigazgató közül 31 zsidó; a budapesti szinészszövetség 90 percentben héber vezetőségű, a pesti szinészek 79, vidékiek 58 százaléka tartozik a választott néphez. "Haller miniszter válaszában kifejtette, hogy csak az irodalmunkban és művészetünkben megnyilatkozó, speciálisan magyar lélek tudja a világ előtt demonstrálni, hogy kulturális értékkel bíró nép vagyunk és aki az oda betolakodott idegen szellem, destruktív, perverz gondolkodás helyébe újra a nemzeti szellemet akarja a trónusra ültetni, az maga mellett fogja találni őt is. És mi hozzáteljük, hogy az egész független, magyar, keresztény közvéleményt is. Meg kell tisztítani, magyarrá kell tenni az irodalmat, a művészeteket minden ágát, de elsősorban a szinészetet, a melynek a legnagyobb és a legszélesebb rétegekből kerül ki a közönsége. Mert, hogy várhatnánk a speciálisan magyar faj lélek kidomborítását azokból, akik nem ennek a fajnak egyedei, azoktól, akiknek a lelke nem rezonál ennek a nemzetnek az eszméire, azoktól, akiknek az ajkán neveléses és visszataszító énekléssé változik az édes magyar beszéd. Még ha a jóakarát meg volna is bennük, akkor sem lennének képesek rá, de ez a jóakarát — tisztelet az elenyészőben csekély kivételnek, — ha ugyan egyáltalában meglenni látszik, csak szinlelés, tizlet, a konjunktura kihasználására.

érték mellett, ami egy ilyen munkálat nyomában járt. És ezt a költséget is, a város tulajdonképpen csak előlegezi, mert hiszen módjában van a telektulajdonosokra hárítani akár kö vetve, egyszerű szabályozási illeték alakjában, akár pedig mint alkalmi illetéket.

Olyan jelentőségű munkáról van itt szó, hogy állítani merem, miszerint a város jövő fejlődése sokkal milliókra rugó értékek forognak kockán. A fentiek alapján a dolog természetéből folyik, hogy a valóságban a városnak csekély áldozatot kell hoznia, illetve módja van a kiadások jelentékeny részét megtérítenie, mert a terjedék, amelyeknek pontos kimutatása is a felmerés feladatát fogja képezni — megváltás tárgyává

lesz. Becelésünk szerint, azok a közterületek — különösen a külterületeknél — amelyeket magánosok telektulajdonosok kivül bekeiretettek tehát elfoglaltak esetleg már be is építettek s amelyeknek értékét be tudjuk s be fogjuk hajtani: kitesznek néhány ezer négyszöglet, ami magában is jelentékeny értéket képvisel; azonkívül az új szabályozási térképeknek a közforgalomba való átadása is jövedelmet jelent, úgy hogy a kiadások fele e címenek is megtérül. De ha fellevevőben csalódnék s bármennyibe kerülne is ez a munka: mód és alkalom csak így kínálkozik annak bebizonyítására, hogy a város fejlődésének rendszeres irányításával és a városunk szabályozási problémájának sokat emlegetett és régóta várt megoldásával, kizárólag csupán a város anyagi és erkölcsi érdekeinek megóvása és fejlesztése nyíltan bevalott céloom.

Tekintettel arra, hogy a város szabályozás problémájának megoldását — azaz egy részről a belső, sürgetően beépített város területen az utcák, terak, parkok stb. új alakítását, — más részről pedig a belterülethez csatolandó külső periferiák beépítési módjának megállapítását, a közeljövőben várható rohamos fejlődésre való tekintettel a város feladatának ismereni, szilkszeretnek tartjuk, hogy az országban a kezdő lépést városunkban is megtegyük és a szabályozási tervek elkészítéséhez az egyedül helyes alapokra fektetett módon hozzáfogjunk. Ez pedig nem más, mint a fentt már ismertett helyszínelési munkák mielőbbi megkezdése és a kataszteri térképek beszerzése.

(Vége köv.)

HIREK.

— A városi tanács tegnap megtartott ülésén elfogadta Sztankovics János gazdasági tanácsosnak a javaslatát, hogy a Zsidó és Csutoratemetők közötti serteslegelőn akácia iskolát létesítsenek. Ugyzintén elhatározták, hogy a küllönböző városi faiskolákban az eddigelő Székesfehérvárott még meg nem honosított gyümölcsfákat is fognak tenyészteni. Előterjesztést fog tenni a tanács a közgyűlésnek, hogy a bicskeli vonalból kiágazó s a villanytelepig húzódó iparvágányu vasutat építtesse ki, mert a bevételből a város 5 év alatt amortizálhatja a felmerülő költségeket.

— A város tárogatót ajándékozott 17-es honvédeknek. A tárogatót illetékes helyre való jutatás céljából pölgármester átküldötte megleghangu átirat kíséretében a körleparancsnoksághoz.

— **A színházberlet ügye.** Örvössy soproni színművész, aki a városi színház berletére beadta pályázatát a tanácsnak a színház berlete tárgyában hozott határozatát megellebezte a belügyminiszterhez.

— **A városi tisztviselők üdülésiére** Rosenzweig László nagybirtokos szülőhőgye hajlékát 6 heti időtartamra felajánlotta a polgármesternek.

— **Nagyatádi Szabó és a gabonakereskedők.** Nagyatádi Szabó szerdán a békesi köldökség előtt nyilatkozatot tett, mely szerint nem hajlandó a gahonakereskedelmet a hozzáértő zsidó kereskedők kezéből kivenni. E kijelentést a legutányosabb árban Bogay-nál kaphatók. Vörösmarty-ter 2. 735.

— **Közveszélyes csavargásért** a rendőrség Paulics István foglalkozás nélküli egyént 8 napi elzárásra ítélte.

— **Székesfehérvári Nitelezetkezet** értesíti tagjait, hogy a VII. kibocsátású hadikölcson-kötvényeket a hivatalos órák alatt átvethetik. Ánknek pedig kötvények a szövetkezetnél letétele vagy zálogban vannak, sziveskedjenek az esedékes szövetvények beváltása végett sürögösen jelentkezni. 870

— **Mohar, löher, bükköny,** takarmányrépa magvak és kertimagvak a legutányosabb árban Bogay-nál kaphatók. Vörösmarty-ter 2. 735.

— **Dr. PAJZS SZANATORIUM** Székesfehérváron. Felvez sebészet bel-és szülészeti belegeket. Olcsó napi ápolási díjak. Elsőrangú ellátás, központi fűtés. Bentrakló orvosok. Első, második és harmadik ápolási osztály.

DIVATRUHAZÁBAN és első áldozóruhákra hímet batizált, szejóli granadin és opál nagy választékban. Székesfehérvár. Városház-tér. Telefon 13

— **Buzaszentelés.** F. hó 25-én vasárnap d. e. a 9 órai szentmise után körmenet indul a székesegyházból a papneveldéi templomba, hol a buzaszentelési szertartás szokott módon lesz megtartva.

— **Fejérmegye törvényhatósági bizottsága** f. évi május hó 3-án d. e. 10 órakor fogja megtartani. A tárgysorozat kiemelkedőbb pontjai: Dr. Gyapay Kornél aljegyző állásáról való lemondásának elfogadása, a nyugdíjazás folytán megüresedett váli főszolgabírói állás és az ennek betöltésével üresedett állás, valamint a lemondás folytán megüresedett aljegyzői állás betöltése választással. — A gróf Eszterházy László és gróf Cziráky Antal lemondásával megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése. — Az igazold választmány bemutatja a legutóbb adóiféző bizottsági tagok 1920. évi névjegyzékét. — Alispán éves jelentése az 1919. évről.

— **Az állampénztárak hivatalos munkái**de reggel 8—2 ig tart a pénztár reggel 9 déli 12 óráig teljesít kifizetést és fogad el befizetést. — **Munkánévszék** összes ünnepnapokon a hivatalos munka még az esetben is szünetel, ha e napok a hónap elsejére, vagy másodikára esnek. Ez esetekben az esedékes nyugdíjakat egy nappal később fizeti ki állampénztár.

— **Ker. Nők Szövetségében** pénteken este 6 órakor az igazgató tart előadást.

— **Felhívás.** A hadirokkantak szövetsége felhívja azon tagjait, akik kiskertet kaptak, hogy legkésőbb szombat déli 12 óráig okvetlenül jelentkezzenek a titkárnál az Obermayer-házban.

— **A Magyar Farmerrel Szövetkezte** megalakult. Yezetője tasnádi Szűts András máv: főhivatalnok. A szövetkezet tagjai közalkalmazottak lehetnek. Szövetkezet alapítói tudatában vannak annak, hogy az állam előbb-utóbb kénytelen lesz elbocsájtás, végkielégítés s nyugdíjazás révén a közalkalmazottak számát apaszani. Ezekről akar gondoskodni a szövetkezet. Az az alapítók felfogása, hogy az elbocsájtott s ellátatlan közalkalmazottak csak úgy tud az állam segíteni, ha abból juttat számukra, amiből meg adhat: a földből. E farmer szervezkedést, főleg a felszerelés megszerzését akarja elősegíteni a szövetkezet. Honihy kormányzó nagy örömmel fogadja a tervet.

Góliát és Nádor sör) 0.3 literes palackokban poharanként 5 korona, 0.5 literes korsókban korsónként 7 korona.

c) Világos sör palackokban palackonként 10 korona, barna sör palackokban palackonként 12 korona.

5. A nyilvános étkező üzem tulajdonosa étlapján részletesen feltünteti tartozik, hogy a 3 és 4 pontokban felsorolt sörfajták közül melyeket hozza forgalomba és egyben fel tüntetnie az illető sörfajtákra vonatkozólag a 4 pontban meghatározott árakat is.

Büntető és záró rendelkezések.

6. Aki a jelen határozatban meghatározott legmagasabb áraknál magasabb ár követel, vagy elfogad, vagy tovább adás céljára történő vásárlás esetében a megállapított áraknál magasabb ár ígér, vagy fizet, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezések alá nem esik, kihásgást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétez koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek összege, melyet a tettes cselekményével illetékelenül elér, a kiszabandó pénzbüntetés kétez koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

Az a nyilvános étkező üzem tulajdonosa, aki az 5. pontban előirt kötelezettségét megszegi, vagy kijátssa, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá em esik, kihásgást követ el és 15 napig terjedhető elzárással, valamint kétez koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a magyar királyi államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Jelen határozat a közzététel napján lép életbe. Székesfehérvár, 1920. ápr. 17.

Nagy Ignác, árvizsgáló bizottsági elnök.

Mény.

Alulírott a tulajdonos megbízása folytán ezennel közhírré teszem, hogy a székesfehérvári 901. sz. (kvi betétben A + 1. sorsz. alatt bevezetett Székesfehérvári Forgó utca 2. szám alatt levő lakházat, gazdasági épületei és udvart 1920 április 25-én délelőtt 10 órakor ügyvédi irodámban Vilmos császártér 4. sz. alatt tartandó önkéntes árverésen el fogom adni. A házon üzlet és korcsmahelyiség van és a bennük levő berendezés is árverés alá kerül. Az árverési feltételek irodámban meg tudhatók.

Dr. Angeli Ödön, ügyvéd.

APRÓHIRDETÉSEK.

888. — Szobafestést és mázolózt legutányosabbban vállalok. Varga János, Öreg-u. 15. 10-1

828. — Trégya eladó. Kerteljancica 48. szám. 6-2

839. — Benzinnemot, esztergapad, kárpátok, vadászfegyverek eladóit. Kümmel gépműhely, Kert-u. 47. 5-3

854. — Eladó egy könnyű egy ló után járó féderes kocsi. Cim a kiadóban.

859. — Szép egészséges burgonya maximált árban, 130 fokos jégcsóda és valódi háziszappan jutányos árban kapható Bogaynál. 5-3

733. — Teljesen jókarban levő féderes üzleti, hentes vagy tejes kocsi jutányos áron eladó. Vörösmarty-ter 2. Bogaynál. 4-3

830. — Diványok, szalonok, szalonnarúrák és minden egyéb kárpitosmunkák legesimábbban készülnek és készen is kaphatók: Donáth Jenő kárpitos műhelyében, Kossuth-utca 9. Tefion 52. Tanuló felvez. 6-4

861. — Burgonya kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Gáz utca 26. szám.

891. — Egy kétsoros harmonika eladó. Fekete István, Demkőhegy 38. 3-1

892. — Eladó egy telek az Erzsébet liget mellett a budai vámnál 337 négyzetögl. Cs. Horváth Mihály, Nefelej-utca 5. 3-1

898. — Két darab egy éves ártány sertés eladó. Sütő-utca 14. 3-1

899. — Marohegyen levő nyaraló házamat eladom, veszprémi vasut mentén első örház átellenében. 3-1

879. — Kosuth-utcai házhoz tisztessege házmezt keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 4-2

873. — Egy könyv ruganyos kocsi, jókarban kerestetik. Kégl György-utca 16. szám. 3-2

867. — 42-es tiszti csizma sámfával eladó. Buda-ut 12. 3-2

885. — Két nagy vaspántos láda eladó. Budai-ut 30. 2-1

841. — Széchenyi-utca 92. szám alatt széna van eladó. 2-1

897. — 3 darab sáldó eladó Jancsárkut, Mohácsinénál. 2-1

893. — Egy oimos szobaberendezés bór és réz garnitúra eladó. Cim a kiadóhivatalban.

890. — Különbejártu bútorozottszoaba azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

893. — Férfi cipők 44-es gombos, 42-es fél sárga, 39-es női cipők eladóit. Koronaty földsz., Nádor-utca 16. 2-2

878. — Egy pár 37-es sevrő gombos női cipő eladó. Váci-ter 18. 2-2

877. — Egy szép pedatós cimbálóit. Bútor eladó. Kálvária-ter 9. 2-2

824. — Egy darab fájbeli fejős tehén elköltszés miatt eladó. Olaj-utca 47. sz. alatt. 3-3

850. — Két 5 hónapos ártány malac eladó. Jancsár utca 5. 3-3

Permetező gépeket és hozzá való alkatrészeket a raktáron tartok pálinkafőző készüléket és rez-mosóüstöket. Mindenféle rézmunkát, javításokat és cizézéseket vállalok!
Groz Kálmán utóda
Molnár István, rézműves.
886. Székesfehérvár, Hal-ter 16.

Apolló-színház.
Péntek, szombat, Vasárnap, április hó 23, 24 és 25-án:
Heltai Jenő regénye után
A111-es
Romantikus filmtátek. 4 felv.
Főszereplők: Rajnai Gábor és Farkas Antónia.
KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR!
Előadások köznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon fél 5, fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyárak.

Úrania-színház.
Péntek, szombat, vasárnap, április hó 23, 24 és 25 én
Dráma a karnovalon
Dráma 5 felvonásban.
Nizzai virágkorzó és pazzar kerüi ünnepélye.
Kiegészítő műsor!
Előadások köznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 7, 5 és 9 órakor. Rendes helyárak.